

Uchwała Nr 1/2019
Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Piły
z dnia 6 maja 2019 roku

**w sprawie wyrażenia opinii o wykonaniu budżetu Miasta Piły za rok 2018 oraz wniosku
o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Piły za rok 2018**

Na podstawie art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) art. 270 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn.zm.) Komisja Rewizyjna Rady Miasta Piły, powołana uchwałą Nr II/7/18 Rady Miasta Piły z dnia 28 listopada 2018 roku w składzie:

- 1) radna Urszula Kaczmarek,
- 2) radna Teresa Kasior,
- 3) radny Ryszard Małecki,
- 4) radny Grzegorz Płachta,
- 5) radny Zbigniew Pyziak

uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Opiniuje się pozytywnie wykonanie budżetu Miasta Piły za 2018 rok.

2. Opinia o wykonaniu budżetu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wnioskuje się o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Piły za rok 2018.

§ 3. Uchwała podlega przekazaniu Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu i Radzie Miasta Piły.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Urszula Kaczmarek

Urszula Kaczmarek

Teresa Kasior

Teresa Kasior

Ryszard Małecki

R. Małecki

Grzegorz Płachta

Grzegorz Płachta

Zbigniew Pyziak

Zbigniew Pyziak

OPINIA KOMISJI REWIZYJNEJ RADY MIASTA PIŁY O WYKONANIU BUDŻETU MIASTA PIŁY ZA 2018 ROK

Komisja Rewizyjna w składzie:

1. Ryszard Małecki,
2. Urszula Kaczmarek,
3. Teresa Kasior,
4. Grzegorz Płachta,
5. Zbigniew Pyziak,

działając na podstawie art. 270 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 18a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym² podczas pięciu posiedzeń, w dniach 10 kwietnia, 16 kwietnia, 29 kwietnia, 30 kwietnia oraz 6 maja 2019 r., dokonała analizy przedłożonych dokumentów zwracając szczególną uwagę na poziom realizacji budżetu oraz kluczowe zadania uwzględniając ewentualne odchylenia od założonego planu. Komisja zatem rozpatrując przekazane sprawozdania wносиła o szczegółowe wyjaśnienia i je otrzymała. Opinia oparta jest o:

- I. Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Piły za 2018 rok wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Piły za rok 2018 wraz z informacją o stanie mienia jednostki z objaśnieniami (Uchwała Nr SO.0954/35/13/Pi/2019 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2019 roku).
- II. Informację o stanie mienia.
- III. Sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego wraz z informacją dodatkową do sprawozdania finansowego za rok 2018.
- IV. Informację z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury.

I. Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Piły za 2018 rok

Komisja dokonała analizy złożonego przez Prezydenta Miasta Piły Sprawozdania, poddając szczegółowej analizie zarówno wykonanie dochodów bieżących i majątkowych ale także

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.

² Dz. U. z 2019 r., poz. 506.

możliwości miasta w zakresie pozyskiwania dochodów do budżetu. Największe grupy wydatków bieżących, poziom zrealizowanych inwestycji oraz wynik budżetu i zadłużenia stanowił drugi bardzo ważny element oceny wykonania budżetu. We wszystkich posiedzeniach Komisji uczestniczyła Skarbnik Gminy Piła – Ewelina Śługajska, która na bieżąco odpowiadała na zadawane pytania. W wyniku przedstawionych informacji Komisja ustaliła, że:

1. Budżet Miasta Piły na 2018 rok został uchwalony Uchwałą Nr XLVI/601/17 Rady Miasta Piły z dnia 19 grudnia 2017 roku. Początkowe wartości budżetu przedstawiały się następująco:

Dochody ogółem 358 345 069 zł, w tym:

- dochody bieżące 296 375 296 zł,
- dochody majątkowe 61 969 773 zł.

Wydatki ogółem 347 345 069 zł, w tym:

- wydatki bieżące 294 794 621 zł,
- wydatki majątkowe 52 550 448 zł.

Przychody budżetu w 2018 roku - nie planowano .

Rozchody 11 000 000 zł.

Budżet w trakcie roku był wielokrotnie zmieniany, zakres zmian obejmował dochody, wydatki ale również przychody budżetu. Komisja ustaliła, że ostatecznie (według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.) plan dochodów został zmniejszony łącznie o kwotę ponad 12,3 mln zł, natomiast plan wydatków wprowadzonymi zmianami został zwiększony o ponad 6,6 mln zł. Jednocześnie wprowadzone przychody w kwocie 19 mln dotyczyły pożyczki JESSICA2 z Banku Gospodarstwa Krajowego (termomodernizacje) oraz wolnych środków. Ustalono, że zmiany budżetu wynikały, głównie ze zwiększeń z tytułu wprowadzanych dotacji w związku z realizowanymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi dofinansowanymi przede wszystkim środkami Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014 - 2020. Korekty obejmowały również przeniesienia poszczególnych pozycji planu inwestycji w latach ze względu na zmiany w terminach realizacji. Sporo zmian dotyczyło działalności ośrodka pomocy społecznej w zakresie przekazanych dotacji celowych. Zmiany wprowadzane były w okresie całego roku i w stosunku do planowanych dochodów bieżących wynikały z ponadplanowego ich wykonania ale również korygowano plan w przypadku braku wpływu.

Komisja porównując realizację dochodów do roku poprzedniego ustaliła, że łącznie zrealizowano je na bardzo dobrym poziomie bo wyższym o ponad 45 mln zł, z tego dochody bieżące

wykonano na poziomie wyższym o ponad 12 mln zł w stosunku do 2017 roku, m.in. z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, natomiast dochody majątkowe zrealizowano na poziomie wyższym o blisko 34 mln zł. Tak wysokie wykonanie zgodnie z ustaleniami Komisji wynika z bardzo dużej kwoty pozyskanej jako dofinansowanie projektów inwestycyjnych ale również bardzo wysokim wykonaniem dochodu z tyt. sprzedaży majątku. Komisja w toku swoich prac uzyskała odpowiedzi na zgłaszane pytania, omówiła wszystkie zagadnienia związane z realizacją budżetu w sposób szczegółowy.

Ostatecznie na dzień 31 grudnia 2018 r. plan i jego wykonanie w globalnych kwotach przedstawia się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2018 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r.	Stopień realizacji %
1.	<i>Dochody</i>	<i>345 994 423,15</i>	<i>345 046 219,71</i>	<i>99,73%</i>
	– bieżące:	304 205 935,15	300 675 304,27	98,84%
	– majątkowe:	41 788 488,00	44 370 915,44	106,18%
2.	<i>Wydatki</i>	<i>353 994 423,15</i>	<i>338 783 097,77</i>	<i>95,70%</i>
	– bieżące:	302 754 330,15	291 098 455,85	96,15%
	– majątkowe:	51 240 093,00	47 684 641,92	93,06%
3.	<i>Nadwyżka/deficyt</i>	<i>-8 000 000,00</i>	<i>6 263 121,94</i>	<i>-</i>
4.	<i>Przychody</i>	<i>19 000 000,00</i>	<i>20 486 737,20</i>	<i>107,82%</i>
5.	<i>Rozchody</i>	<i>11 000 000,00</i>	<i>11 000 000,00</i>	<i>100,00%</i>

2. Komisja weryfikując wykonanie budżetu stwierdziła także, iż:
 - a) Zadłużenie Gminy Piła na dzień 31 grudnia 2018 r. z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz emisji obligacji komunalnych wyniosło 116 820 921,14 zł, co stanowi 33,86% zrealizowanych dochodów. Komisja zwróciła uwagę na fakt, że na etapie planowania budżetu wskaźnik zadłużenia oszacowano na poziomie 30,98%

planowanych dochodów. Zgodnie z uzyskanymi wyjaśnieniami od Skarbnik Eweliny Ślugajskiej Rada Miasta w trakcie roku podjęła uchwałę o zaciągnięciu pożyczki w BGK program JESSICA2 z przeznaczeniem na termomodernizację budynków użyteczności publicznej na bardzo korzystnych warunkach a z drugiej strony wskaźnik wzrósł w związku ze zmniejszeniem planowanych do pozyskania dochodów majątkowych (przesunięcie dotacji WRPO na 2020 r.). Komisja dokonała analizy oprocentowania zaciągniętych zobowiązań wykazała, że jest ono stabilne - mieści się w przedziale od 0,12% (w przypadku pożyczek JESSICA2) do 3,04% w stosunku rocznym (w roku 2017 kształtowało się pomiędzy 2,28% a 3,06%). Łącznie w roku 2018 koszty obsługi długu wyniosły 3 383 410,98 zł, tj. 0,96% planu wydatków ogółem i 0,98% zrealizowanych łącznych dochodów. Komisja sprawdziła również terminowość spłat zobowiązań finansowych realizowanych przez Gminę, ustalając, że ich realizacja była prawidłowa.

b) Należności i zobowiązania

- Łączna kwota **należności** na koniec 2018 roku wyniosła 37 055 470,31 zł i w porównaniu do 2017 roku łącznie była wyższa o 3 024 539,88 zł. Największy wzrost należności odnotowano w Dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa tj. o 1 482 727,54. Zdaniem Komisji jest to niepokojące – dla budżetu, biorąc pod uwagę bardzo niskie stawki czynszu obowiązujące w zasobie komunalnym gminy.
- Łącznie na koniec 2018 roku **zobowiązania niewymagalne** wykazane w sprawozdaniach zamknęły się kwotą ogółem 21 294 602,67 zł i w porównaniu do 2017 roku zwiększyły się o 7 501 771,54 zł. Zgodnie z uzyskanymi wyjaśnieniami, tak duży wzrost dotyczył realizowanych inwestycji za które faktury wpłynęły do Urzędu Miasta już w roku 2019 (łącznie 7 732 973,29 zł). Natomiast pozostałe zobowiązania były nieco niższe w porównaniu do poprzedniego roku i dotyczyły w przeważającej wielkości **dotatkowego wynagrodzenia rocznego**, pochodnych od wynagrodzeń, których termin płatności przypada na styczeń 2019 oraz płatności wynikających z faktur dotyczących grudnia, które wpłynęły do jednostek w styczniu i których termin płatności upływa w styczniu. Komisja informację tę przyjęła.

- c) Komisja, badając sprawozdanie, zweryfikowała informacje w zakresie stopnia zaawansowania programów wieloletnich i ustaliła, że w trakcie roku dokonano wielu zmian. Generalnie dotyczyły one zadań dofinansowanych środkami zewnętrznymi, limitów oraz kwot przewidzianych do realizacji w poszczególnych latach. Największe

zmiany objęły kluczowe zadania: „Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile”, „Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia”, Rozbudowę Aqua Parku o nowy basen czy Budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 6. Wprowadzono również nowe zadania, których stopień realizacji był niski, ale Komisja przyjęła taki stan za uzasadniony ze względu na realny termin wykonania w kolejnych latach.

- d) Komisja, analizując prawidłowość wykonania dochodów i wydatków, zwróciła uwagę na następujące zagadnienia:
- **Dochody ogółem**, zostały wykonane na bardzo wysokim poziomie 99,73% w stosunku do ustalonego planu, jednocześnie wartość zrealizowanych dochodów była wyższa w porównaniu do lat poprzednich w głównej mierze w związku z pozyskaniem finansowania zewnętrznego.
 - W zakresie **dochodów bieżących**, pozytywnie zdaniem Komisji należy ocenić wysokie ponadplanowe wpływy z tytułu udziałów w podatkach budżetu państwa: PIT (w kwocie 78 230 703 zł, tj. 111,25% planu), które pozwalają gminie na realizację wielu zadań bieżących, zarówno remontowych, eksploatacyjnych w jednostkach oświatowych, ale również w zakresie dróg, oraz CIT (w kwocie 4 683 473,78 tj. 93,67%) w porównaniu z wykonaniem w 2017 r. Jednocześnie Komisja przyjrzała się pozycjom planu dochodów, które nie udało się zrealizować w 100%, wysłuchała stosownych wyjaśnień uznając że w wielu przypadkach samo ustalenie planu jest trudne ale równie często gmina nie ma wpływu na stopień ich realizacji (to np.: wpływy z podatku od spadków i darowizn, podatku dochodowego od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, opłaty skarbowej itp). Pozycją, która wzbudziła największą dyskusję było niskie wykonanie dochodów z tytułu najmu mieszkań komunalnych tj. o 2,2 mln w stosunku do planu. Komisja uzyskała stosowne informacje nt. Polityki miasta prowadzonej w tym zakresie tj. program odpracowania zadłużenia, dodatki mieszkaniowe – energetyczne, stabilna polityka czynszowa stawki czynszu od 0,90 zł (przy mieszkaniach socjalnych) do 4,32 zł, oraz prowadzone postępowania windykacyjne.
 - W zakresie dochodów majątkowych wykonanych na poziomie ponad 106%, Komisja pozytywnie oceniła zawarte umowy na dofinansowanie projektów inwestycyjnych, w tym na zadania: „Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile”, „Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie

miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia”, „Poprawa infrastruktury komunikacyjnej ścieżka rowerowa Piła – Kaczory” czy też dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach programu „Rewitalizacja terenów pokoszarowych” budowa kolejnych 49 lokali mieszkalnych. Komisja zwróciła również uwagę na bardzo wysokie ponadplanowe wykonanie dochodów ze sprzedaży majątku w kwocie ponad 12 mln zł.

- Realizacja **wydatków ogółem** ukształtowała się na poziomie 95,70% planu. Wykonanie zadań inwestycyjnych ukształtowało się na wysokim poziomie 93,06% planu, (wyższym niż w latach poprzednich). Komisja uzyskała wyjaśnienia w dotyczące braku realizacji kilku inwestycji i uznała je za wystarczające.
- W zakresie wydatków bieżących Komisja ustaliła wzrost o ok. 11 mln zł w stosunku do poprzedniego roku. Komisja, badając wykonanie wydatków bieżących, analizowała je w zakresie największych grup, tj. wynagrodzeń i pochodnych, świadczeń na rzecz osób fizycznych (głównie działalność MOPS) oraz udzielonych dotacji (placówki niepubliczne, w zakresie sportu, kultury czy pomocy społecznej). Analiza tych wydatków została dokonana w oparciu o poprzedni rok.

Komisja stwierdziła, na podstawie złożonych wyjaśnień, że realizacja **wydatków** odbywała się w ramach przyjętego planu finansowego. Nie odnotowano przekroczeń. Wszystkie zobowiązania wynikające z zawartych umów i zaplanowane do realizacji w omawianym roku zostały uregulowane w terminie. W związku z powyższym zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Komisja potwierdziła również, że zobowiązania niewymagalne przekraczające plan zostały zaciągnięte na podstawie Zarządzenia Nr 1285(7)18 Prezydenta Miasta Piły z dnia 5 stycznia 2018 r. w sprawie przekazania kierownikom jednostek organizacyjnych gminy uprawnień do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zawartych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Piły oraz do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i których termin płatności wykracza poza 2018 rok.

- Wypracowana nadwyżka operacyjna wyniosła 9 576 848,42 zł, przy planowanej na poziomie 1 451 605 zł, świadczy o prawidłowym realizowaniu budżetu i bieżącej kontroli nad możliwościami gminy do wykonywania kolejnych zadań i została oceniona pozytywnie.

- e) Wszystkie podane wielkości Komisja zweryfikowała ze sprawozdaniami budżetowymi: Rb-NDS – „Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” z dnia 19 lutego 2019 r., Rb-27S – „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” z dnia 1 marca 2019 r. (korekta nr 2), Rb-28S – „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” z dnia 25 lutego 2019 r. (korekta nr 1).
- f) Ostatecznie realizacja budżetu zamknęła się nadwyżką budżetu w wysokości 6 263 121,94 przy planowanym deficycie na poziomie 8 mln zł.
- g) Spłaty zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji realizowano terminowo, a ich łączna wartość wyniosła 11 mln zł.

II. Informacja o stanie mienia

Komisja zapoznała się z przedłożonym dokumentem; informacja obejmująca zwiększenia i zmniejszenia majątku zdaniem Komisji, podobnie jak w latach poprzednich, została przygotowana bardzo szczegółowo, z podziałem na rodzaje majątku, sposób użytkowania, dysponenta oraz z wartościami amortyzacji. Stan mienia komunalnego łącznie z mieniem instytucji kultury na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazuje wartość brutto 1 400 681 374,80 zł (Tabela Nr 1). W stosunku do roku 2017 nastąpił wzrost jego wartości o 135 013 047,51 zł. Komisja ustaliła również, że wartość wykazana w „Bilansie jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego za rok 2018” w pozycji *Rzeczowe aktywa trwałe* pomniejszone o *Środki trwałe w budowie (Inwestycje)* zamyka się kwotą 885 165 610,21 zł. *Wartości niematerialne i prawne* wykazano w kwocie 417 126,70 zł, natomiast *Akcje i udziały* w wielkości 152 499 454,50 zł. Komisja zweryfikowała dane z przedłożoną informacją o stanie mienia (Tabela Nr 2) i ustaliła, że łączna wartość majątku netto, ogółem w kwocie 1 038 082 191,41 zł wykazana w Tabeli Nr 2 jest zgodna z bilansem.

III. Sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego.

1. Bilans z wykonania budżetu Gminy Piła po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę 21 691 424,56 zł. Jest w nim zawarta informacja o posiadanych na koniec roku środkach pieniężnych w wysokości 19 221 375,10 zł, należnościach w wysokości 2 048 727,21 zł, w

tym: z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT w kwocie 1 989 930 zł oraz udziałach w podatku dochodowym od osób prawnych CIT w kwocie 36 865,02 zł, pozostałych podatkach w kwocie 21 932,16 zł, oraz innych aktywach w wysokości 421 322,25 zł.

Po stronie pasywów bilans zawiera informację o zobowiązaniach Gminy Piła w wysokości 116 681 619,42 zł, w tym zobowiązaniach finansowych krótkoterminowych w wysokości 12 199 305,57 zł i długoterminowych w wysokości 103 111 938,68 zł oraz zobowiązaniach wobec budżetów i pozostałych (m.in. zwroty dotacji) w łącznej kwocie 914 409,49 zł.

Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami bilans sporządzony został 25 lutego 2019 r. i przekazany elektronicznie do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Jednocześnie Komisja zapoznała się z przedstawioną Informacją dodatkową do sprawozdania finansowego za rok 2018 – opisującą ustaloną politykę rachunkowości w gminie ze wskazaniem kluczowych pozycji majątku, które uległy zmianom. W omawianym zakresie zgodnie z przekazanymi informacjami Komisji, wartość majątku wzrosła ze względu m.in. na przejęcie od Skarbu Państwa gruntów budynków i budowli stanowiących byłe lotnisko wojskowe w Pile.

2. Bilans jednostki budżetowej po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę 1 108 406 546,66 zł. Jest to sprawozdanie łączne jednostek budżetowych Gminy Piła. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami ww. bilans został sporządzony i przekazany elektronicznie do Regionalnej Izby Obrachunkowej dnia 19 kwietnia 2019 r.
3. Rachunek zysków i strat jednostki wykazuje łączny zysk jednostek budżetowych w wysokości 50 880 277,23 zł.
4. Zestawienie zmian w funduszu jednostki – sprawozdanie łączne jednostek budżetowych, wykazuje wartość funduszu jednostki na koniec roku w wysokości 1 077 099 677,75 zł.

Komisja Rewizyjna skonfrontowała dane zawarte w sprawozdaniu finansowym z danymi zawartymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu (m.in. w zakresie wypracowanej nadwyżki Gminy Piła, zobowiązań finansowych, wartości dywidend i udziałów itp.) i stwierdziła, że nie ma w nich rozbieżności. Sprawozdanie finansowe w sposób jasny i rzetelny odzwierciedla stan finansów Gminy Piła.

IV. Informacja z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury.

Sprawozdanie w tym zakresie złożyły: Regionalne Centrum Kultury – Fabryka Emocji w Pile, Muzeum Stanisława Staszica w Pile oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana w Pile. Komisja uznała przedłożone sprawozdania za prawidłowe i szczegółowo zaprezentowane w związku z czym Komisja nie wniosła żadnych uwag.

Komisja po dokonaniu analizy złożonych dokumentów i wysłuchaniu wyjaśnień w zakresie realizacji budżetu, przedstawionych sprawozdań finansowych, informacji o realizacji planów finansowych instytucji kultury oraz informacji o stanie mienia zaopiniowała pozytywnie w stosunku głosów „5 za” wykonanie budżetu za rok 2018.

Na podstawie art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym³ oraz w oparciu o przedstawione uzasadnienie Komisja Rewizyjna występuje z wnioskiem do Rady Miasta Piły o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Piły za rok 2018 na sesji w dniu 28 maja 2019 roku.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

Ryszard Małecki

R. Małecki

1. Urszula Kaczmarek

Urszula Kaczmarek

2. Teresa Kasior,

Teresa Kasior

3. Grzegorz Płachta,

Grzegorz Płachta

4. Zbigniew Pyziak,

Zbigniew Pyziak

³ Dz. U. z 2019 r., poz. 506